

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài:
Chuyện Tù Cải Tạo-Phần 1 của thân hữu **Võ Hạnh**. Hội chân thành cảm tạ giả. Kính mời. **Trân trọng.**

Chuyện Tù Cải Tạo **Phần 1**

Vùng Rừng Núi Phước Long (Bù gia Mập-Bù gia Phúc)

Vào một buổi chiều ngày cuối năm 1977, tất cả bạn tù trại T.12 (Long Giao) được lệnh chuẩn bị hành trang để chuyển trại đến nơi khác (không rõ nơi đến)... Các bạn tù lần lượt tập trung nơi vùng sân rộng bên ngoài trại, nơi đây đã có sẵn hơn chục chiếc

xe Motolova chờ sẵn chuyển đi. Và, cũng như mọi lần chuyển từ khi trước, mọi chiếc xe đều được che phủ bởi các tấm vải bạt bên hông, mui kín đáo khó quan sát từ bên trong lẫn bên ngoài nhìn vào. Đoàn xe âm thầm bắt đầu di chuyển lúc gần giữa đêm, khi phố chợ đã tan sinh hoạt, bà con bắt đầu đi vào giấc ngủ.

Qua các kẽ hở của các tấm vải bạt che, các bạn tù nhận thấy đoàn xe di chuyển về hướng Thủ Đức, rồi đi về vùng Bình Dương (Sông Bé, Đồng Xoài...), và rồi đến trưa chiều hôm sau, đoàn xe dừng nghỉ qua đêm tại sân vận động của xã Phước Bình, tỉnh Phước Long.

Bắt đầu từ đây, đoàn xe đã đi theo con đường mòn quanh co vào vùng mật khu. Dù trời đang nắng đứng bóng, mà con đường lộ vẫn có bóng mát vì nhờ 2 bên đường các hàng rừng tre, nứa, lồ ô đan nhau, che kín cả bầu trời bên trên. Thỉnh thoảng, một số xe dừng lại cho các bạn tù xuống nơi lập trại đã được định sẵn. Riêng số bạn tù của chúng tôi thì được cho tập trung nơi một góc rừng. để lập trại (gần cây cầu sắt Dak Lung, khoảng 4 km). (có thể xem hình cây cầu qua Google Map)

Rồi kể từ ngày này, anh em tù được chia theo Khôi, Tổ, phân công làm việc. Nhóm thì vào rừng tìm cây, tìm Nứa, Lò Ô, chiều dài, kích thước thì do các bạn chuyên phụ trách xây dựng các lán trú ngụ yêu cầu. Nhóm thì lo bang đất, đắp nền nhà, các cây nứa, lò ô thì đập, xẻ làm mái che mưa, nắng, dặt giường nằm; các cây lớn kích thước thì làm cột trụ, làm kèo tay, khung cho dầy giường nằm. Sống trong một tập thể đủ mọi binh chủng, đủ mọi ngành nghề, giờ mình mới thấy trong quân đội rất đa năng, đa dụng. Anh em đã tạo dựng doanh trại tù mà không cần, không có 1 cây đinh nào ,tất cả là dùng vào các sợi dây lạt được chẻ ra từ thân cây nứa, lò ô..cột chặt, nối liền với nhau với các cây có kích thước lớn nhỏ, trụ cột hay cho khung mái nhà.

Trong 3 tháng dựng trại, may mắn trời không mưa, anh em tù kẻ thì tòn ten trên vông, kẻ thì dựng sạp nằm tạm trên đất. Sống trong vùng rừng đồi núi, kẻ thù trước mắt là muỗi và vắt rừng (nhỏ như lặn quăng, chúng nằm trên lá cây, có hơi người là phóng chui,vào bên trong cơ thể để hút máu, mà mình hoàn toàn không hay biết, đến khi thấy vết máu loang trên quần áo thì Vắt đã no như đĩa, và chúng xuất hiện từ lúc sáng sớm còn hơi sương đêm ở khắp mọi nơi chờ người tù đi ngang qua...

Thời gian này, vào một chiều có một toán nhỏ bạn tù được phân công chuyển gạo vào dãy nhà chứa bên đồi khu chỉ huy trại, một anh bạn tên Thắng (O.C.S) đã gom góp được 1 bọc nhỏ số gạo rơi rải trên đường đi. Một vệ binh tuổi nhỏ đã bắt anh, cho cột vào 1 trụ cây, và rồi đem xuống, thêm 2 tay nữa, thay phiên đi quyền cước; miệng thì lên án cùng với tiếng la gào của anh; nhìn, nghe thấy mà não lòng...

Cùng lúc này, lang thang trong trại (khoảng 400 người) thì gặp lại Ng. thanh Hoàng (C.K), Cao xuân Vũ, Ng. duy Hoà và Trần gia Định (K.20), Cao hữu Sứ (K.21), Bùi huy Châu, Ng. Oanh Liệt (O.C.S).

Xung quanh khu trại, ngày mới đến thì là cả một rừng cây xanh ngát, dần dần chúng được khai hoang, tạo thành đất trồng để trồng khoai mì; rồi lùi xa ra nữa, bạn tù bắt đầu trồng lúa, trồng cao su. Vào một ngày sáng sớm, sau 1 hồi kễng báo thức, chuẩn bị mọi thứ, nước uống, ăn tạm vài củ khoai mì, rồi theo bạn tù đi vài cây số đến 1 cánh bìa rừng, nơi có các bạn tù ngồi chờ đợi. Anh Khối Trưởng dùng nhánh cây nhỏ để đo, chia phần đất cho anh em khai hoang đám cây rừng trước mặt. Tôi đang bàn chuyện với vài anh bạn thì bỗng nghe có tiếng sủa nho nhỏ như chó con, phát xuất từ 1 ụ đất dưới 1 thân cây bông ruột. Với vài nhát cuốc và xẻng, lộ ra 3 chú gấu con còn đỏ hồng, chưa mở mắt. Tôi nắm lấy bàn tay của 1 chú, nó giật mạnh lại ngay, các bạn đều mừng vì trước mắt là ngày hôm nay sẽ có chất thịt tươi vào người, vì đã lâu rồi, mỗi ngày chỉ có phần cơm độn, khi thì bo bo (thực phẩm dành cho ngựa, khi thì có khoai mì theo khẩu phần).

Chiều về trại, tin tức chiến lợi phẩm 3 chú gấu chó được loan truyền mọi người. Bọn tôi đang sắp xếp vài vật dụng làm chỗ nằm tạm cho các chú gấu con, thì lúc này anh quản giáo của trại, tên là Lê Thấu, bước đến, vui vẻ hỏi thăm sự tình. Sau khi nghe xong, anh gục gật đầu, có vẻ lo lắng và anh cho rằng các bạn tù sẽ không thể nuôi gấu được, vì thiếu thốn thức ăn cần thiết cho chúng, nhất là sữa, mà loại này thì bên khu chỉ huy trại có sẵn. Anh ngỏ ý xin 1 con đem về nuôi thử, các anh bạn tù nhìn nhau và đồng ý. Anh quản giáo vui vẻ ôm 1 con bước đi, nhưng khi ra khỏi lán dãy nhà, thì anh lại trở lại và anh nói lớn rằng không.... không thể

được... Bạn tù hỏi anh tại sao, anh nói rằng gấu con, nó cần phải có bạn, một con nó buồn và sẽ chết đấy. Tụi bạn tù ngẩn ngơ, vậy thì thôi anh lấy thêm 1 con nữa cho nó có bạn. Ủa!! Mà không được, tụi tôi cũng chỉ còn 1 con, nó buồn, nó sẽ chết. Anh quản giáo nhìn và ngẫm nghĩ rồi nói: thôi thì thế này, tôi sẽ thử mang hết về bên ấy, nuôi thử xem sao, được hay không, tôi sẽ báo cho các anh biết nhé. Các bạn tù và tôi nhìn nhau, im lặng...xem như đồng ý....qua các ánh mắt buồn và thất vọng....

Đến gần giữa đêm, anh cán bộ này đem hết số gấu con qua trả lại anh em và chỉ nói rằng: bên khung trại kiểm điểm không đồng ý cho nuôi. Mấy anh bạn tù vui quá, nhanh chóng nhóm lửa, cho một ít cơm nguội, khoai mì và muối hột vào lon Guigoz, và luộc từng con một. Tôi thì chịu thua dù thèm chất thịt vì không chịu nổi cái mùi tanh của lông con và thịt chúng. Rồi thì thịt gấu con cũng xong hết.

Khu vực các trại tù được rải rác dựng nên trong vùng rừng núi Bù gia Phúc, trên dưới có thể đến hơn 10 trại, trại tôi là (3136 /hay gọi là D1), kế là trại 3140 /D5, có anh bạn cùng Khoá là Trương văn Thì, rồi đến trại 3138 /D3 có Ng. Hữu Thượng, Phạm văn Phước (RED), Trại 3137/D4 có Đỗ văn Hạnh....

Trong những ngày theo đoàn tù vào rừng, chặt cây, hay trồng lúa thượng, tìm dây mây, đôi khi cũng đi tới 1 sóc làng của người thiểu số (Sóc Bom bo). Vào làng ít thấy thanh niên, chỉ thấy các người lớn tuổi và vài cô gái để ngực trần đang dùng chày giã các hột lúa. Các bạn tù đứng nhìn say mê, vì đã lâu rồi không nhìn thấy đôi bông đào đang đong đưa theo nhịp giả côi. Mấy cô cười, hàm răng trên được cạo sát nướu, xem thấy lạ lắm. Và đôi khi, đám tù đang cuốc đất ở bìa rừng gần với lối mòn qua lại của người

thiếu số, nhìn đoàn người đi ngang, khoảng hơn chục người: người đàn ông ôm nhỏ đi đầu hàng, quần khổ, vai vác cây rựa nhỏ, thoải mái đi với điệu thuốc, các phụ nữ ngực trần với đôi bông đào đong đưa với chiếc gùi đầy chuối, vật dụng, thức ăn...theo sau, trông thật khổ sở. Lúc này, các bạn tù đều dừng tay cuộc, nhìn theo đoàn phụ nữ, và một số cô đã đưa tay che bộ ngực; họ đã biết mắc cỡ rồi qua các ánh mắt nhìn táo bạo của các anh tù. Một số người mặc lại các áo, hay quần có màu sắc, mà các bạn tù lên Sóc đồi lấy với nếp, gạo... Đời sống của họ rất khổ, thiếu thuốc men, mừng, áo, ... chết non vì bệnh cũng nhiều; dân số trong làng, sóc không tăng lên được theo năm tháng. Sau khi sanh con, họ lại đem baby xuống dòng suối tắm rửa. mà nước suối rất lạnh, trẻ con của người thiếu số đã bắt đầu phải chịu đựng thử thách cho đời sống.

Đến gần giữa năm 1978, thì các bạn tù được thông báo được gia đình lên thăm nuôi. Bắt đầu từ thời điểm này, gia đình thân nhân được phép ngủ nghỉ lại qua đêm, chờ sáng thì về, vì đường đi đến trại khó khăn mất cả ngày trên xe đò và anh em tù được dễ dàng trong việc gặp lại vợ con; dù rằng giờ thăm nuôi chỉ đến 10 đêm là phải trở vào trại. Một anh quản giáo có nhiệm vụ kiểm soát, trách nhiệm khu vực thăm nuôi. Dần dần qua thời gian, được các thân nhân lo thủ tục đầu tiên, nên các bạn tù được thoải mái qua đêm; và sau đó nhiều trường hợp có con trong thời gian thăm nuôi này.

Tuy nhiên, cũng có 1 chuyện buồn trong trại. Số là, có ông anh đoàn viên Hải Quân (chuẩn úy Đạo), ông có nhiệm vụ trui, rèn các cọc sắt, nhôm tạo thành cuộc, xẻn, liềm cắt lúa cho bạn tù; một ngày, ông được đưa con gái trẻ thay mẹ già đem phần thực phẩm lên thăm ông. Hôm sau, trời chưa sáng, cô vội vàng đi bộ

theo đường mòn để có thể đón xe sớm về thành phố, nhưng không may là cô đã bị bọn bắt lương hãm hại. Vùng này, gồm toàn trại tù, chỉ có vệ binh, cán bộ qua lại trên đường. Ông Đạo thì vào trại sau khi được thăm nuôi. Đêm hôm sau, ông ngủ mơ, thấy đứa con gái về báo rằng cô đã bị bộ đội hãm hại, thân xác ở gần khu ngã ba đường 10. Ông qua khu chỉ huy trại kêu khóc, van xin cho ra nơi đó xem như thế nào; sau cùng, ông và một số quản giáo đến nơi thì thấy được thân thể con ông nằm ở bờ rừng, áo quần rách nát. Câu chuyện thương tâm này loan truyền qua các trại tù khác, đây là chuyện tâm linh mà anh em tù tui này chứng kiến.

Bài viết xin được tạm ngưng nơi đây. Sẽ tiếp tục ở Phần 2.

Thân ái.

HẠNH VÕ (K.19/N.T.)